Beleidsschouw

Aan: Onderhandelaars
Van: Kernteam Organisatieontwikkeling, Stedelijk Strategieteam
Betreft: Opzet "Beleidsschouw"

1 Aanleiding en Doel

De ambtelijke organisatie van Amsterdam staat onder grote druk door een stapeling van ambities. Om de ambtelijke uitvoeringskracht te herstellen, wordt een integrale Beleidsschouw onderzocht.
Het doel van de beleidsschouw is inzicht te krijgen in al het beleid langs de volgende lijnen:

a. **Vereenvoudiging, sanering en de Amsterdamse 'Plus'**: Kunnen we beleid vereenvoudigen of stoppen door kritisch te kijken naar keuzes die bovenop de wet zijn gestapeld? We vergelijken de huidige inzet met een scenario waarin we uitsluitend aan de minimale wettelijke verplichtingen voldoen.
b. **Impact-analyse**: Wat is de feitelijke impact van het beleid op de doelen? Deze analyse is reeds gestart in de huidige pilot om vast te stellen waar impact bewezen is en waar deze onbekend is.
c. **Conflict-detectie**: In kaart brengen waar kaders elkaar overlappen of tegenwerken (bijv. bomen vs. kabels en leidingen).

2 Voorgesteld proces van de Beleidsschouw:

We stellen de volgende opzet voor, waar de mogelijkheden van AI benut worden om de veelheid aan informatie te kunnen analyseren en verbinden.

1. De AI-Scan (Huidige resultaten): Middels AI worden de beleidsdocumenten gescand op werklast versus impact. Voor dossiers die veel werk veroorzaken ("Drukpunten"), doet de AI suggesties voor sanering in de Amsterdamse extra's.
2. Overlap en conflict: AI combineert de documenten om conflicten en overlap te identificeren en suggesties te doen hoe die weg te nemen.
3. Ambtelijke Validatie: De resultaten uit de scan worden nu voorgelegd aan de verantwoordelijke directies voor een check op feiten. Zij toetsen of de saneringssuggesties haalbaar zijn. Default is dat versimpeling kan, tenzij anders aangetoond.
4. Besluit uitwerken concrete voorstellen: Het bestuur bepaalt op basis van de resultaten welke suggesties worden vertaald naar voorstellen voor besluitvorming.

3 Pilot gedaan van AI scan.

Er is een pilot gedaan van de AI-scan met 50 beleidskaders om de methodiek te testen. Zie bijlage

LET OP: Deze pilot is uitgevoerd met commerciële tools (NotebookLM). Het gemeentelijk beleid verbiedt gebruik van modellen die niet in de eigen besloten omgeving draaine, maar er is op dit moment nog geen *compliant* oplossing gereed die met zoveel documenten om kan gaan, voldoende kwaliteit van de antwoorden biedt of de noodzakelijke bronvermelding kan geven (elke bewering herleidbaar naar een specifieke alinea). Het iDomein werkt hier wel aan,

maar het is vooralsnog niet duidelijk in hoeverre dit in de buurt komt van de mogelijkheden die commerciële tools bieden.
Omdat voor deze pilot uitsluitend gewerkt is met openbare data (vastgestelde beleidsnota's), is het veiligheidsrisico laag. De afweging tussen privacy/veiligheid en gebruik van tools in het kader van technologische vooruitgang behoeft continu aandacht, maar de pilot toont aan dat deze tools essentieel zijn om de ambtelijke organisatie nu al effectief te ontlasten.

4 Uitleg van de AI-scan (stap 1)

In deze pilot is een specifieke systematiek gehanteerd voor de 50 documenten:
Elk document is gescoord op factoren die de druk bepalen:

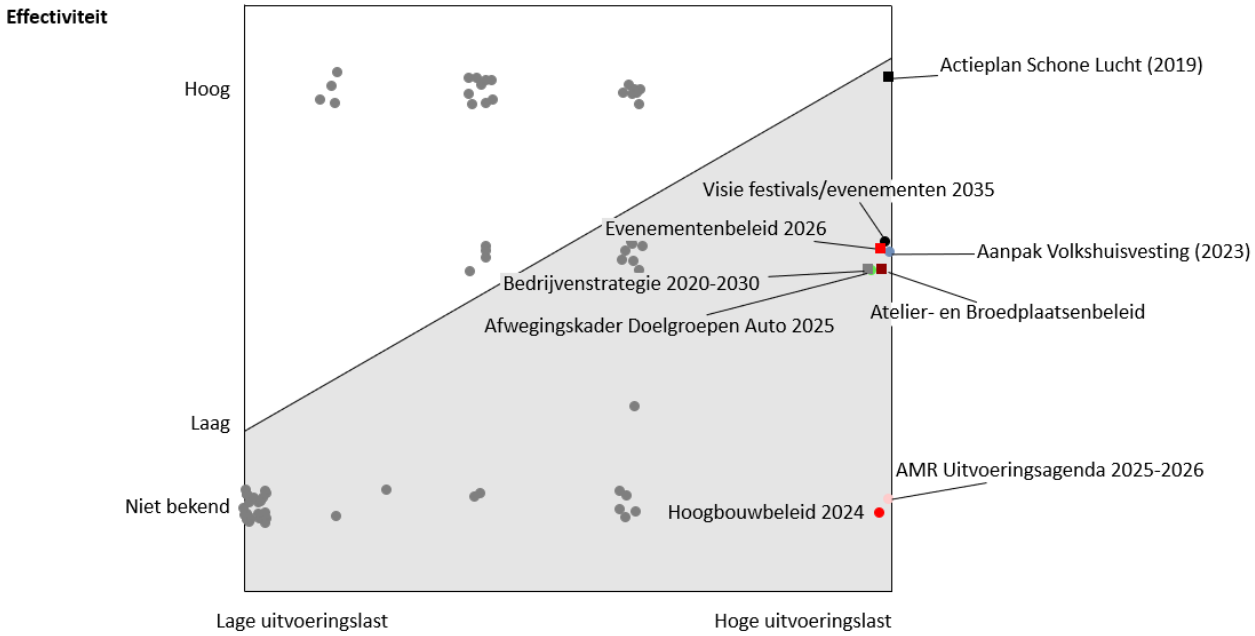
- Scope: De reikwijdte in de stad (1=team, 5=gemeentebreed).
- Frequentie Uitvoering (De 'Plus'-last): De score kijkt uitsluitend naar extra taken die Amsterdam zelf heeft gekozen.
- Complexiteit: Van simpele administratie (1) tot multidisciplinair maatwerk (5).
- Impact Factor: De totale belasting-score (Scope x Uitvoering x Complexiteit).
- Effectiviteit (Impact): Is er data-bewijs dat de eigen Amsterdamse keuzes werken? (5=data-bewijs, n.b.=onbekend).

Voor dossiers met een maximale belasting (Impact Factor 125) heeft de AI geanalyseerd wat een ambtenaar feitelijk moet doen (toetsen, inspecteren, overleggen) en waar door het schrappen van de "Amsterdamse plus" direct tijdwinst kan worden geboekt.

Resultaten pilot

Resultaten AI scan 50 kaders

In de pilot zijn 50 beleidskaders uit de beleidsbibliotheek van Ruimte en Duurzaamheid gebruikt. Zie achterin welke. Dit is een willekeurige selectie ten behoeve van deze pilot.

Deepdives 10 beleidskaders met hoge uitvoeringslast

Deze kaders vormen de grootste ambtelijke "drukpunten" omdat zij een gemeentebrede scope combineren met een continue uitvoeringsfrequentie en maximale multidisciplinaire complexiteit, gedreven door Amsterdamse ambities bovenop de wet.

Actieplan Schone Lucht

Strategische Kern & SMART-Check
De wet (nationale en EU-regelgeving) verplicht de gemeente om de luchtkwaliteit te monitoren en te voldoen aan grenswaarden voor NO_2 en fijnstof 1, 2. **Amsterdam kiest aanvullend** voor een versnelde transitie naar een volledig uitstootvrije stad in 2030 (Y) en hanteert hierbij strengere advieswaarden van de WHO (Z) 2, 3. De doelen zijn zeer **SMART** geformuleerd met harde deadlines per voertuigcategorie (2022, 2025, 2030), wat maximale sturing biedt maar ook een onverbiddelijke druk op de ambtelijke uitvoering legt 2, 4.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De werklast wordt gedomineerd door actieve Amsterdamse keuzes. Wettelijk gezien volstaat monitoring, maar Amsterdam moet nu: emissiefactoren **bepalen**, verkeersintensiteiten per straat **vaststellen**, de effecten van maatregelen **doorrekenen** en duizenden ontheffingen **beoordelen** 5, 6. De werklast-driver is de eigen keuze voor een fijnmazig ontheffingenstelsel en lokale subsidieregelingen (zoals voor taxi's en bestelwagens) die continu menskracht vragen voor individuele toetsing 3, 7. De coördinatiedruk is maximaal door de noodzakelijke afstemming met V&OR, TNO en de GGD 8.

Departementale Werklast
De zwaarste last ligt bij **Ruimte en Duurzaamheid (Team Luchtkwaliteit)** voor de regie en bij de **directie VTH** voor de operationele handhaving van de zones en ontheffingsverwerking. **Verkeer en Openbare Ruimte (V&OR)** levert de uren voor de noodzakelijke laadinfrastructuur 8.

Efficiency-Strategie & Sanering

- **Digitalisering:** Schrap de handmatige beoordeling van ontheffingen voor de Amsterdamse dieselbezitter 6. Automatiseer dit proces volledig door een directe koppeling met RDW-data en Europese voertuigregisters.
- **Sanering:** Parkeer de actieve bemoeienis met kleinschalige bronnen zoals passagiers- en pleziervaart in woonwijken tot na 2030 om de focus en ambtelijke capaciteit volledig te richten op de bulk: het wegverkeer 4, 9.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
De 'Amsterdamse plus' is onderbouwd met data van het RIVM en de GGD 3, 10. Er is bewijs dat de zones leiden tot lagere emissies, maar de **blinde vlek** is de sociaal-economische effectiviteit: we weten niet of de subsidies (max €10.500) voldoende zijn om het weglekken van bedrijven uit de stad te voorkomen 7.

Conclusie: De Efficiency-Balans

Dit kader is een **uitvoerbare machine,** maar de ambtelijke last is extreem hoog door de keuze voor handmatige uitzonderingen. De balans is positief omdat de doelen glashelder zijn**,** mits de organisatie durft te kiezen voor volledige automatisering van het ontheffingenloket.

Afwegingskader Doelgroepen Auto 2025

Strategische Kern & SMART-Check
De wet (Wegenverkeerswet) geeft de gemeente de bevoegdheid om wegen te sluiten, maar stelt geen eisen aan de sociale weging van ontheffingen. **Amsterdam kiest aanvullend** voor een systeem van "rechtvaardigheid" (Y) waarbij de impact op circa 300 doelgroepen handmatig wordt gewogen (Z) 11, 12. Dit kader is **totaal niet SMART**; het document noemt zichzelf een "beginpunt van gesprek" en doet geen uitspraak over de uiteindelijke uitkomsten 11, 13. Dit riskeert een onbeperkte uitdijning van ambtelijke inspanning zonder meetbaar eindresultaat.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De werklast vloeit 100% voort uit de Amsterdamse keuze. Waar ontheffingen wettelijk vaak op kenteken (automatisch) kunnen, dwingt Amsterdam tot: leaseverklaringen **checken**, het BIG-register **raadplegen**, documenten op rechtmatigheid **controleren** en het **vier-ogenprincipe** toepassen bij elke aanvraag 2, 6 (prompt data). De werklast-driver is de eigen ambitie voor de "menselijke maat" via niet-automatiseerbare controles 6 (prompt data).

Departementale Werklast
De **Projectleiders (V&OR)** dragen de last in de planfase via de "adviesboom" 14, 15. De bulk van de uren wordt echter geleverd door de **directie Parkeren (Dienstverlening)** en **VTH** voor de individuele toetsing van duizenden aanvragen.

Efficiency-Strategie & Sanering
- **Sanering:** Breng de lijst van 300 doelgroepen terug naar de top 10 vitale sectoren (zoals acute zorg en noodhulp) 16. Parkeer de overige 290 categorieën om de handmatige werklast direct met 80% te verlagen.
- **Digitalisering:** Schrap de eis van handmatige controle voor niet-vitale groepen. Indien een register niet digitaal ontsloten kan worden, vervalt de mogelijkheid voor een ontheffing.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
Er is **geen data-gedreven bewijs** dat dit kader leidt tot een betere balans in de stad. De effectiviteit wordt slechts "kwantitatief verondersteld" via parkeerdruk-modellen 6 (prompt data). De **blinde vlek** is dat we niet weten of deze 300 uitzonderingen het hoofddoel (autogroei beperken) niet volledig uithollen 17.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Dit is een **vrijwillige ambtelijke flessenhals**. De enorme last voor coördinatie en handmatige toetsing staat in geen verhouding tot de vage, niet-onderbouwde effectiviteit. Het is een "papieren tijger" die de uitvoeringskracht van mobiliteitsprojecten significant vertraagt.

AMR Uitvoeringsagenda 2025-2026

Strategische Kern & SMART-Check
De wet vraagt om goed beheer van de openbare ruimte. **Amsterdam kiest aanvullend** voor een koers van "0% autogroei" (Y) en een integrale stapeling van opgaven (groen, spelen, ontmoeten) bij elk onderhoudsproject (Z) 18, 19. De doelen zijn **deels SMART** (zoals 10.000 parkeervakken herbestemmen), maar termen als "ruimte voor ontmoeten" blijven abstract 18, 20.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
Ambtenaren moeten instrumenten **inzetten**, projecten en plannen **uitvoeren**, bomen **toevoegen** en conflicten met kabels en leidingen **uitwerken** 21, 22. De werklast-driver is de Amsterdamse keuze voor **integrale herinrichting**; elk regulier onderhoudsproject moet nu ook de 'plus' voor klimaat en spelen meenemen, wat de ontwerpfase extreem complex maakt 22.

Departementale Werklast
De **directie Projecten** en **V&OR** zitten aan de knoppen en moeten de integrale ontwerpen leveren. De **stadsdelen** dragen de zware last van de buurtparticipatie bij elke herinrichting 23.

Efficiency-Strategie & Sanering
- **Standaardisatie:** Stop met uniek multidisciplinair maatwerk voor elke straat. Ontwikkel drie standaardprofielen voor woonbuurten en pas deze direct toe zonder nieuwe ambtelijke afwegingsrondes.
- **Sanering:** Parkeer de ambitie om het beheerniveau van 'sober' naar 'verzorgd' te brengen voor alle nieuwe projecten om budgettaire en ambtelijke lucht te creëren voor de harde woningbouwopgave 22.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
Er is **weinig specifieke informatie** over de effectiviteit van de gekozen 'stapeling'. De **blinde vlek** is de ondergrond: we weten technisch vaak niet of de ambitie voor meer bomen wel haalbaar is door de explosie aan kabels en leidingen, wat leidt tot dure vertragingen in de uitvoering 22.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Een **ambitieus maar verstoppend plan**. De ambtelijke inzet voor de 'stapeling' van doelen op de vierkante meter leidt tot een coördinatie-explosie. De balans is wankel; de ambitie overstijgt momenteel de technische en ambtelijke realisatiekracht van de fysieke keten.

Amsterdamse Aanpak Volkshuisvesting

Strategische Kern & SMART-Check
De wet (Woningwet) stelt de basis voor de sociale huursector. **Amsterdam kiest aanvullend** voor zeven specifieke doelen, waaronder de ontwikkeling van "woonzorgcirkels" (Y) en "Lang Leven Thuisflats" (Z) 24, 25. Veel doelen zijn **niet SMART** op resultaatniveau ("betere positie van Amsterdammers"), wat verantwoording over ambtelijke uren lastig maakt 24, 26.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De uitvoering eist dat ambtenaren een nieuwe integrale aanpak voor toezicht **ontwikkelen**, output-indicatoren **monitoren**, en woningbouw gebiedsgericht **programmeren** 25, 26. De werklast-driver is de eigen Amsterdamse keuze voor complexe **sociale mengings- en voorrangregels** die handmatig per gebied moeten worden uitgewerkt 25.

Departementale Werklast
De **directie Wonen** is proceseigenaar. Echter, **R&D, Grond en Ontwikkeling (G&O)** en het **Sociaal Domein** moeten de bulk aan uren leveren voor de integrale wijkaanpakken (Noord, Nieuw-West, Zuidoost) 27, 28.

Efficiency-Strategie & Sanering

- **Sanering:** Schrap de actieve analyse en ontwikkeling van nieuwe lokale voorrangsregels per stadsdeel 25. Deze zijn juridisch broos en vreten ambtelijke uren in verhouding tot de geringe extra doorstroom.
- **Focus:** Beperk de gemeentelijke inzet uitsluitend tot de fysieke realisatie ("stenen"); laat de maatschappelijke "zorgcomponent" volledig over aan de partners om ambtelijke regie-uren te besparen 28.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
Onderbouwd door de Woonzorganalyse Companen 29. De **blinde vlek** is de afhankelijkheid van partners: de gemeente erkent dat zij maar op een "beperkt deel van de markt" invloed heeft, waardoor de ambtelijke uren voor regie vaak niet leiden tot harde resultaten 28.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Een **plan met een hoog risico op inefficiëntie**. De ambtelijke regielast is enorm, terwijl de effectiviteit volledig afhankelijk is van externe factoren. Het risico op een "papieren tijger" is groot als de focus niet verschuift van proces-regie naar pure bouw-facilitering.

Atelier- en Broedplaatsenbeleid

Strategische Kern & SMART-Check
De wet kent geen verplichting voor cultuurvastgoed. **Amsterdam kiest aanvullend** voor het aankopen van panden (Y) en het behouden van 1.200 ateliers via een schaars toewijzingssysteem (Z) 30, 31. De doelen zijn **niet SMART** qua output; termen als "stimuleren nachtprogrammering" zijn kwalitatief en niet meetbaar 30, 32.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
Ambtenaren moeten de doorstroomregeling **evalueren**, panden **aankopen**, maatschappelijke impact **wegen** en de CAWA-toets **uitvoeren** 31, 33. De werklast-driver is de eigen keuze voor de **CAWA-basistoets en top-toets**; elke individuele kunstenaar moet periodiek ambtelijk worden getoetst op "professioneel kunstenaarschap" 33, 34.

Departementale Werklast
De uren worden geleverd door de **directie Economische Zaken en Cultuur** (beleidstaken) en **Gemeentelijk Vastgoed** (beheer en exploitatie) 35.

Efficiency-Strategie & Sanering
- **Sanering:** Schrap de tweejaarlijkse CAWA-toets voor zittende huurders. Vervang dit door een steekproef of een automatische toets op basis van belastinggegevens (inkomen uit kunst) om honderden ambtelijke beoordelingsuren vrij te spelen.
- **Standaardisatie:** Stop met het ontwikkelen van pand-specifieke "inclusieve toetsingskaders" en hanteer één stedelijke standaard 34, 36.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
Gebaseerd op eerdere evaluaties, maar de **blinde vlek** is de financiële houdbaarheid. De gemeente weet niet of de sector de marktconforme prijsstijgingen in vastgoed op lange termijn kan overleven, ondanks de ambtelijke inzet op toewijzing 31, 32.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Een **uiterst bewerkelijk niche-beleid**. De ambtelijke uren per verhuur-casus zijn buitensporig hoog door de subjectieve toetsingscriteria. De balans is scheef; de organisatie gedraagt zich als een curator van kunstenaars-carrières in plaats van als een efficiënte vastgoedbeheerder.

Bedrijvenstrategie 2020-2030

Strategische Kern & SMART-Check
De wet (Omgevingswet) verplicht de gemeente tot het opstellen van ruimtelijke plannen en het bestemmen van gronden. **Amsterdam kiest aanvullend** voor een harde taakstelling om 500.000 m² bedrijfsruimte in transformatiegebieden te behouden of te realiseren (Y) en stelt hierbij strikte duurzaamheids- en intensiveringseisen (Z) 1, 2. Het doel van 500.000 m² is **zeer SMART**, maar de secundaire ambities zoals "verstevigen accountmanagement" en "ondersteunen ondernemersverenigingen" zijn procesgericht en vaag, wat leidt tot onbeperkte inzet van uren zonder harde einddatum 2, 3.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De werklast vloeit grotendeels voort uit de Amsterdamse 'plus' om actief de markt te sturen. Ambtenaren moeten: accountmanagement **verstevigen**, kavelpaspoorten **toetsen**, een kavelcoach **aanstellen**, en tenders op duurzaamheidscriteria **beoordelen** 3-5. De grootste werklast-driver is de keuze voor **individueel maatwerk per bedrijfskavel**; omdat intensivering op bedrijventerreinen vaak procesmatig complex is, eist de gemeente een actieve rol in het ontwerp- en afweegproces 5, 6.

Departementale Werklast
De uitvoering vraagt structurele inzet van een multidisciplinair projectteam bestaande uit **Economische Zaken (EZ), Ruimte en Duurzaamheid (R&D)** en **Grond en Ontwikkeling (G&O)** 7. De directie EZ trekt de meeste actielijnen, terwijl R&D de juridische toetsingslast draagt 2.

Efficiency-Strategie & Sanering
- **Sanering:** Schrap het actieve accountmanagement en de kavelcoach voor reguliere bedrijventerreinen. Beperk deze bovenwettelijke ondersteuning uitsluitend tot strategische clusters zoals de circulaire industrie in de haven 4, 8.
- **Standaardisatie:** Stop met unieke duurzaamheidscriteria per tender. Ontwikkel één Amsterdamse standaard-set voor bedrijfshuisvesting die marktpartijen zelfstandig moeten indienen, waardoor ambtelijke toetsuren met 40% dalen 5.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
De strategie is onderbouwd met data-analyses van STEC over de mengbaarheid van bedrijven 9. Er is bewijs dat de vraag naar ruimte (13 hectare per jaar) het aanbod overstijgt 10. De **blinde vlek** is echter de financiële haalbaarheid van de intensiveringseisen: we weten niet of de markt bereid is de hogere bouwkosten van 'stapeling' te dragen zonder extra gemeentelijke subsidie 11.

Conclusie: De Efficiency-Balans
De ambtelijke inzet is zeer hoog door de wens om elke vierkante meter bedrijfsruimte te regisseren. Hoewel de 500.000 m²-norm helder is, leidt de procesmatige begeleiding tot een enorme urenlast bij EZ en R&D. De balans is scheef; Amsterdam gedraagt zich als een actieve projectontwikkelaar in een markt waar zij eigenlijk uitsluitend het kader zou hoeven te stellen.

Evenementenbeleid 2026

Strategische Kern & SMART-Check
De wet (APV) regelt de basis voor vergunningverlening op basis van openbare orde en veiligheid. **Amsterdam kiest aanvullend** voor een complex "risicogestuurd" stelsel met een centrale evenementenkalender (Y) en een dwingende risicoscan voor elke aanvraag (Z) 12. De doelen zijn **deels SMART** (invoering per 2026), maar kwalitatieve ambities zoals "binding met de stad" en "inclusiviteit" maken de beoordeling subjectief en ambtelijk bewerkelijk 13.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De werklast komt vrijwel volledig door de Amsterdamse proces-eisen. Ambtenaren moeten: een risicoscan **uitvoeren,** knelpunten **analyseren,** de kalender **vaststellen,** en publieksonderzoeken **beoordelen** 12-14. De werklast-driver is de **cyclische kalendervaststelling**; waar voorheen aanvragen ad-hoc werden afgehandeld, dwingt Amsterdam nu tot een jaarlijkse, stadsbrede afstemmingsronde die honderden uren coördinatie vraagt tussen stadsdelen en centrale directies 14.

Departementale Werklast
De zwaarste last ligt bij het **Stedelijk Evenementenbureau (SEB)** voor de regie en bij **VTH** voor de technische risico-toetsing. De directies **OOV** en **V&OR** leveren de noodzakelijke uren voor de veiligheids- en mobiliteitsanalyses 14.

Efficiency-Strategie & Sanering
- **Standaardisatie:** Automatiseer de risicoscan voor 'low-risk' evenementen (categorie A) volledig op basis van historische data, zodat ambtelijke toetsing alleen nog nodig is voor complexe 'high-risk' gevallen 12.
- **Sanering:** Schrap de bovenwettelijke eis voor jaarlijks publieksonderzoek voor evenementen tussen de 6.000 en 10.000 bezoekers 13. Beperk deze last uitsluitend tot de allergrootste evenementen om de ambtelijke monitoringslast te halveren.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
Het beleid is gebaseerd op een draagvlakonderzoek uit 2024 15. Er is bewijs dat bewoners de overlast van geluid en drukte als knelpunt ervaren. De **blinde vlek** is echter de effectiviteit van de kalender zelf: we weten niet of de centrale sturing daadwerkelijk leidt tot minder incidenten of dat het uitsluitend een bureaucratische herschikking van bestaande drukte is.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Dit kader is een schoolvoorbeeld van een **vrijwillige coördinatie-explosie**. De ambtelijke last voor het SEB en VTH is maximaal, terwijl de maatschappelijke winst (betere spreiding) nog onbewezen is. Zonder verregaande automatisering van de risicoscan dreigt dit beleid de vergunningverlening voor cultuur volledig te verstoppen.

Deep-Dive Analyse: Hoogbouwbeleid 2024

Strategische Kern & SMART-Check
De wet vraagt om een toets op welstand en ruimtelijke inpassing. **Amsterdam kiest aanvullend** voor de verplichte "Hoogbouweffectrapportage" (HER) voor elk plan dat afwijkt van de bestaande hoogte (Y) en stelt strikte eisen aan de "menselijke maat" en windhinder (Z) 16, 17. De doelen zijn **niet SMART**; termen als "hoogtes moeten voegen in het stadsbeeld" zijn voor interpretatie vatbaar, wat leidt tot eindeloze ambtelijke discussies per dossier 17.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De werklast vloeit 100% voort uit de Amsterdamse HER-verplichting. Ambtenaren moeten: rapportages **beoordelen**, effecten op het stedelijk landschap **onderzoeken**, monumentale waarden **wegen**, en pre-adviezen **opstellen** 16, 17. De werklast-driver is de **verplichte consultatie van experts** (DRO en BMA) bij elk initiatief, ongeacht de omvang van de overschrijding, wat elk hoogbouwproject tot een uniek multidisciplinair traject maakt 17.

Departementale Werklast
De uren worden geleverd door **Ruimte en Duurzaamheid (R&D)** en **Bureau Monumenten en Archeologie (BMA)**. Zij zitten feitelijk aan de knoppen van de kwaliteitsborging 17.

Efficiency-Strategie & Sanering
- **Sanering:** Schrap de HER-plicht voor plannen die binnen bestaande hoogbouw-zones vallen en minder dan 10% afwijken van de vigerende hoogte.
- **Standaardisatie:** Werk met een digitale "Hoogbouw-viewer" waarin windhinder- en schaduweffecten voor de hele stad vooraf zijn berekend, zodat initiatiefnemers zelf een check kunnen doen en de ambtelijke onderzoekslast met 50% afneemt.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
Er is **geen data-gedreven bewijs** in het document dat de HER-procedure daadwerkelijk leidt tot betere gebouwen. De effectiviteit is gebaseerd op de *veronderstelling* dat strengere toetsing de kwaliteit borgt. De **blinde vlek** is de impact op de woningbouw-productie: we weten niet hoeveel projecten vertraging oplopen of sneuvelen door de hoge ambtelijke eisen van dit beleid.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Een uiterst bewerkelijk instrument dat de **fysieke realisatie remt**. De ambtelijke inzet per project is buitensporig hoog door het ontbreken van harde kwantitatieve normen. De balans is negatief: de procedurele zekerheid voor de stad weegt niet op tegen de vertraging en urenlast in de uitvoeringsketen.

Deep-Dive Analyse: Visie Festivals en Evenementen 2025-2035

Strategische Kern & SMART-Check
De wet regelt het evenwicht tussen evenementen en leefbaarheid. **Amsterdam kiest aanvullend** voor "optimale spreiding naar buitenwijken" (Y) en "inclusieve programmering" via kortingen voor de kleine portemonnee (Z) 18, 19. De doelen zijn **niet SMART**; wat een "gevarieerd aanbod" of "optimale spreiding" precies is, blijft ongedefinieerd, waardoor de ambtelijke inzet op participatie en onderzoek onbegrensd is 18, 20.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De werklast wordt gedreven door de Amsterdamse ambitie om de sector maatschappelijk te "kneden". Ambtenaren moeten: draagvlak **onderzoeken**, kortingen **afstemmen**, participatieprocessen **begeleiden**, en de systematiek voor het doelgroepenmodel **vertalen** 19-21. De werklast-driver is de **extreme participatiedruk**; voor deze visie alleen al zijn 1.600 Amsterdammers geraadpleegd, een inzet die bij elke uitvoering van een locatieprofiel opnieuw wordt gevraagd 20.

Departementale Werklast De last landt bij de **directie Economische Zaken en Cultuur** voor de visie en bij de **stadsdelen** voor de zware lokale participatie-trajecten 20.

Efficiency-Strategie & Sanering

- **Sanering:** Stop met de ambtelijke bemoeienis met de prijsstelling van tickets (kortingen kleine portemonnee). Laat dit over aan de markt of bestaande regelingen (Stadspas), waardoor tientallen overleguren per evenement vervallen 19.
- **Focus:** Beperk de visie tot de fysieke spreiding (locaties) en schrap de ambtelijke sturing op de inhoudelijke programmering ("binding met de stad") om de subjectieve beoordelingslast te elimineren 22.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
Onderbouwd met een draagvlakonderzoek onder 1.382 respondenten 23. Er is bewijs dat een meerderheid (74%) de huidige hoeveelheid evenementen voldoende vindt. De **blinde vlek** is de marktbereidheid: we weten niet of organisatoren daadwerkelijk bereid zijn naar de "buitenwijken" te verhuizen zonder zware gemeentelijke exploitatiebijdragen.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Een **sociaal-maatschappelijk wensdenken** dat een enorme regielast veroorzaakt. De ambtelijke inzet voor inclusie en spreiding staat in schril contrast met de harde realiteit van schaarse locaties en veiligheidseisen. De balans is zoek; de organisatie verliest zich in kwalitatieve ambities terwijl de basisuitvoering (veilig vergunden) al maximaal belast is.

Deepdives 3 beleidskaders met lage uitvoeringslast

Als contrast hier nog 3 resultaten voor beleidskaders met lage uitvoeringslast.

Actieplan Geluid 2025-2029

Strategische Kern & SMART-Check
De Europese Richtlijn Omgevingslawaai verplicht de gemeente Amsterdam om elke vijf jaar een geluidskaart op te stellen en een actieplan te maken om geluidshinder te beheersen 1, 2. **Amsterdam kiest aanvullend** voor een lokale plandrempel van 70 dB Lden (strakker dan de wet) en een specifiek gemeentelijk isolatieprogramma voor woningen die boven deze drempel uitkomen 3. De doelen zijn **zeer SMART**; het actieplan beslaat een vaste periode (2025-2029) en de grenswaarden zijn in decibellen objectief meetbaar, wat een scherpe sturing op resultaat mogelijk maakt 1, 3.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De uitvoering kent een helder onderscheid tussen de verplichte basis en de eigen 'plus'.

- **Wettelijk:** De AI-scan identificeert dat de bulk van de taken — zoals het **opstellen** van de geluidskaart en het **rapporteren** aan het Rijk — wettelijk verplicht is 1.
- **Keuze:** De Amsterdamse werkzaamheden richten zich op het **toetsen** van de 'geluidsluwe-eis' bij nieuwbouw en het **uitvoeren** van gevelisolatie bij saneringswoningen 3, 4.
- **Werklast-drivers:** De ambtelijke last voor de Amsterdamse keuzes is relatief laag (Frequentie-score 1). Dit komt doordat de extra eisen (zoals het gebruik van stil asfalt) worden **geïntegreerd** in reguliere grootonderhoud-trajecten 4, 5. Er is geen sprake van een continu nieuwe stroom aan handmatige ontheffingen of complexe sociale afwegingskaders.

Departementale Werklast
De regie op de geluidskaarten en het wegverkeer ligt bij de directie **Verkeer en Openbare Ruimte (V&OR)** 1, 6. Voor de bovenwettelijke 'plus' — het isolatieprogramma — levert de directie **Wonen** de noodzakelijke uren voor de projectmatige uitvoering bij woningen 3. De coördinatielast is beperkt doordat gebruik wordt gemaakt van vaste technische rekenmodellen in plaats van intensieve participatiesessies 7, 8.

Efficiency-Strategie & Sanering
Hoewel de werklast al laag is, kan Amsterdam de inspanning voor eigen keuzes verder optimaliseren:

- **Standaardisatie:** Gebruik de reeds ontwikkelde 'Urban Strategy Tool' van TNO om de effecten van 30 km/u op geluid automatisch te verwerken in nieuwe plannen, zodat specialistische handmatige doorrekeningen per straat vervallen 9.
- **Sanering:** Parkeer het actieve onderzoek naar kleinschalige lokale "luwteplekken" en focus ambtelijke capaciteit uitsluitend op de bronaanpak (wegdek en voertuigen), waar de grootste decibelwinst per ambtelijk uur te halen is 10.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
De effectiviteit van de Amsterdamse 'plus' is **maximaal onderbouwd (Score 5)**.

- **Bewijslast:** Het document citeert harde RIVM-data die de relatie tussen decibelreductie en gezondheidswinst bevestigen 1. Onderzoek door bureau dBvision toont aan dat Amsterdamse keuzes voor stil asfalt en uitstootvrije zones in theorie de geluidsbelasting met 7,5 dB kunnen verlagen, wat tienduizenden inwoners uit de gevarenzone haalt 4, 11.
- **De Blinde Vlek:** De grootste onbekende is het gedragseffect van "stille banden" op de totale vloot; de gemeente heeft hier beperkte invloed op, waardoor de effectiviteit van deze specifieke ambitie onzeker blijft 12, 13.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Dit dossier toont een **optimale balans**. De ambtelijke werklast voor de Amsterdamse extra's is minimaal omdat deze effectief "meelift" op de wettelijke cyclus en regulier onderhoud. Tegelijkertijd is de maatschappelijke impact van die keuzes (minder gehinderden) technisch en wetenschappelijk bewezen. In tegenstelling tot de "zware" mobiliteitsdossiers is dit actieplan een **efficiënte machine** die met weinig eigen menskracht een groot maatschappelijk resultaat boekt.

Beleidskader Bodem onder de Omgevingswet

Strategische Kern & SMART-Check
De Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) verplichten de gemeente tot strikt bodembeheer, het voorkomen van verontreiniging en het informeren van de overheid bij grondverzet 1, 2. **Amsterdam kiest aanvullend** voor de verplichte aanlevering van bodemonderzoeksgegevens in een specifiek digitaal XML-format (SIKB0101) 3. De doelen zijn **zeer SMART**; de technische standaard is eenduidig en de verplichting geldt direct bij elke indeling in het Bodem Informatiesysteem (BIS), wat een efficiënte digitale verwerking mogelijk maakt 3.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De ambtelijke last wordt vrijwel volledig bepaald door de wet. Ambtenaren moeten: bodemonderzoeken **toetsen**, meldingen over graafwerkzaamheden **beoordelen**, en toezicht **houden** op grondstromen 4, 5. De Amsterdamse 'plus' — het XML-format — is een digitale proces-eis die de ambtelijke werklast juist **verlaagt** in plaats van verhoogt. De werklast-driver is de wettelijke informatieplicht, maar de eigen keuze voor digitalisering zorgt ervoor dat gegevens direct en foutloos in het systeem kunnen worden verwerkt zonder handmatige overdracht 3.

Departementale Werklast
De operationele last ligt bij de **directie VTH** en de **Omgevingsdienst NZKG**, die de technische toetsingen uitvoeren 4. Ruimte en Duurzaamheid (R&D) beheert het informatiesysteem. De coördinatiedruk is laag omdat de regels technisch en landelijk gestandaardiseerd zijn.

Efficiency-Strategie & Sanering
Hoewel de werklast al minimaal is op het gebied van eigen keuzes, kan de inzet verder worden verscherpt:

- **Digitalisering:** Handhaaf de XML-plicht strikt; weiger rapportages die nog in PDF worden aangeleverd om de laatste handmatige invoer-uren bij de Omgevingsdienst volledig te elimineren 3.
- **Focus:** Beperk de actieve ambtelijke toetsing bij 'onverdachte locaties' (zones 1 en 2) tot een automatische systeem-check, zodat uren uitsluitend worden ingezet op de complexe puntbronnen 6.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze De effectiviteit van de digitale 'plus' is **maximaal (Score 5)**.

- **Bewijslast:** De verplichte XML-levering borgt dat Amsterdam over een actueel en betrouwbaar digitaal bodeminformatiesysteem beschikt, wat essentieel is voor de voortgang van alle bouwprojecten in de stad 3.
- **De Blinde Vlek:** De grootste onbekende is de bodemkwaliteit op dieptes groter dan 1,0 meter, waar de huidige kaarten geen uitspraak over doen, wat incidenteel toch tot onvoorziene vertragingen in projecten kan leiden 7.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Dit kader is een **schoolvoorbeeld van efficiënte uitvoering**. De Amsterdamse extra inzet is puur gericht op digitale procesverbetering. Hierdoor is de ambtelijke last voor eigen keuzes minimaal, terwijl de maatschappelijke winst (veilige bodem voor woningbouw) groot is. Het is een "stille kracht" in de uitvoeringsketen.

Beleidsvisie Externe Veiligheid

Strategische Kern & SMART-Check
Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) verplicht de gemeente om risicobronnen en 'risico-ontvangers' (zoals woningen) te scheiden 8. **Amsterdam (en de regio) kiest aanvullend** voor een regionale afstemming van groepsrisico-analyses en het gezamenlijk communiceren van risico's naar burgers 9, 10. De doelen zijn **SMART** op procesniveau; er is een duidelijke verdeling van taken tussen de brandweer en de milieudienst, gebaseerd op wettelijke grenswaarden (10^{-6} per jaar) die objectief meetbaar zijn 9, 11.

Ambtelijke Uitvoeringslast & Actie-Werkwoorden
De uitvoering drijft op wettelijke verplichtingen. Ambtenaren moeten: risicoruimte bij vergunningen **beperken**, incidentscenario's **analyseren**, en toename van het groepsrisico **verantwoorden** 12-14. De Amsterdamse 'plus' richt zich op regionale samenwerking. De werklast voor deze eigen keuze is laag (Frequentie-score 1), omdat de regio ervoor kiest om **geen eigen saneringsprogramma** bovenop de wet op te tuigen, maar uitsluitend te sturen op situaties waarbij een verandering (nieuwe bouw) optreedt 15.

Departementale Werklast
De last is verdeeld over de **Veiligheidsregio (Brandweer)** voor advisering en de **Milieudienst** voor de technische berekeningen 8, 16. De ureninzet is incidenteel en gekoppeld aan specifieke ruimtelijke plannen of vergunningaanvragen.

Efficiency-Strategie & Sanering
Vanwege de reeds lage last voor eigen keuzes zijn de besparingsmogelijkheden beperkt:

- **Standaardisatie:** Gebruik de regionale "nulmeting EV" als vaststaand feitenkader voor alle herinrichtingsplannen, zodat per project geen nieuwe basis-inventarisatie van risicobronnen nodig is 9.
- **Focus:** Beperk de uitgebreide verantwoording van het groepsrisico uitsluitend tot situaties waar de oriënterende waarde daadwerkelijk wordt benaderd, om administratieve last bij lichte afwijkingen te voorkomen 13.

Effectiviteit van de Amsterdamse Keuze
De effectiviteit van de regionale aanpak is **hoog (Score 5)**.

- **Bewijslast:** De visie is onderbouwd met een gedetailleerd overzicht van alle risicobronnen per gemeente (Bevi-inrichtingen, LPG-stations, transportroutes), waardoor de veiligheidsrisico's objectief beheersbaar zijn 16.
- **De Blinde Vlek:** De grootste onzekerheid is de "zelfredzaamheid" van burgers; hoewel hiernaar onderzoek is gedaan, blijft het effect van communicatie op het feitelijke gedrag tijdens een ramp moeilijk te bewijzen 17.

Conclusie: De Efficiency-Balans
Dit dossier vertoont een **gezonde balans**. De ambtelijke inzet voor de regionale 'plus' is minimaal en uitsluitend gericht op kennisdeling en preventie. Omdat de regio weigert om bovenwettelijke saneringseisen op te leggen, blijft de uitvoering beheersbaar en kosteneffectief. Het biedt maximale veiligheid tegen minimale eigen uitvoeringskosten.

Beleidskaders gebruikt

1. **Aanpak voor Ontwikkeling van de Amsterdamse Volkstuinparken**: 2021
2. **Aanscherping Meerjarenplan Fiets 2021-2022**: 2021
3. **Actieplan Geluid 2025-2029**: 2025
4. **Actieplan Schone Lucht**: 2019
5. **Actualisatie Vastgoedstrategie Gemeentelijk Vastgoed Amsterdam**: 2024
6. **Afwegingskader Doelgroepen Autoverkeer 2025**: 2025
7. **Agenda Autodelen**: 2019
8. **Agenda Dieren 2024-2026**: 2024
9. **Agenda Klimaatadaptatie 2024-2026**: 2024
10. **Agenda Touringcar 2020-2025**: 2020
11. **Agenda voor Amsterdams Ondernemerschap**: 2024
12. **Algemeenbelangbesluit voor de verhuur van gemeentelijk vastgoed**: 2024
13. **Mobiliteitsaanpak Amsterdam 2030**: 2013
14. **Ontwikkelstrategie 2035**: 2024
15. **Agenda Autoluw**: 2020
16. **Amsterdam Maakt Ruimte Uitvoeringsagenda 2025-2026**: 2025
17. **30 km/u in de stad**: 2021
18. **Visie Festivals en Evenementen 2025-2035**: 2024
19. **Amsterdamse Aanpak Volkshuisvesting**: 2023
20. **Amsterdamse nota gezondheidsbeleid 2021-2025**: 2021
21. **Amsterdamse referentienormen maatschappelijke voorzieningen**: 2024
22. **Amsterdamse richtlijn gezonde en duurzame voedselomgeving**: 2021 (bronoverzicht)
23. **Atelier- en Broedplaatsenbeleid 2023-2026**: 2023
24. **Bedrijvenstrategie 2020-2030**: 2020
25. **Beleidskader Bodem onder de Omgevingswet**: 2023
26. **Beleidskader Buitenreclame**: 2020 (bronoverzicht)
27. **Beleidskader Hoofdgroenstructuur (Structuurvisie 2040)**: 2011
28. **Beleidskader Houtstook Amsterdam**: 2024 (bronoverzicht)
29. **Beleidskader Verkeersnetten**: 2018 (aangepast in 2023)
30. **Beleidskader Verlichting**: 2017
31. **Beleidskader Woonwagens en Standplaatsen**: 2023
32. **Beleidskader Ruimte voor de Voetganger**: 2023
33. **Beleidskader voor het toetsen van monumenten**: 2016 (bronoverzicht)
34. **Beleidsplan Binnenstad**: 1993
35. **Beleidsregel geluidluwe gevel Amsterdam**: 2023 (bronoverzicht)
36. **Beleidsregels voor de realisatie van middenhuurwoningen**: 2025 (bronoverzicht)
37. **Beleidsvisie externe veiligheid Gooi- en Vechtstreek**: 2010
38. **Deelmobiliteit Kansen voor de Stad**: 2019
39. **Detailhandelsbeleid 2018-2022**: 2018 (bronoverzicht)
40. **Ecologische Visie**: 2012
41. **Evenementen Locatieprofielen**: 2019
42. **Evenementenbeleid 2026**: 2025
43. **Expeditie Vrije Ruimte 2020-2021**: 2020
44. **Geluidbeleid voor evenementen in Amsterdam**: 2018
45. **Gemeentelijke Visie Haven 2020-2040**: 2020

46. **Groenvisie 2020-2050**: 2020
47. **Grondwaardebeleid voor erfpachtrechten Amsterdam 2025**: 2024
48. **Hoofdlijnen kunstenplan 2025-2028**: 2023
49. **Hoogbouwbeleid 2024**: 2024 (bronoverzicht)
50. **Horecabeleid 2025**: 2025